

Det gik til Hvide Sande, hvor der laa en Smule Klit med Vand paa begge Sider. Og enhver, der sidder i denne Sal, kan paa Forhaand ganske let konstruere sig det hele Billede af, hvordan det er, og hvordan det ser ud. Der er ganske vist nogle Grunde, men hvis de Herrer ikke have været ude at sejle og derigennem faaet at vide, hvad f. Eks. Haurvig-Grunden betyder, have de ikke kunnet se mere end, hvad man kan se for sig selv i denne Sal. Men hvor de kunde have set noget, det var nede ved Udløbet af Nymindegab. Naar man kommer derned, forstaar man tilfulde det mærkværdige Sammenspil af Vandet, der strømmer ud inde fra Fjorden, og Vandet, der strømmer ind ude fra Havet. Maa jeg nævne som et lille Eksempel, at naar man skal ro over Nymindegab, kan man sidde to—tre Mand og trække paa Aarene, alt hvad ens Livsens Kræfter formaa, i den ene Side af Baaden og ganske undlade at ro paa den anden, og man har dog det største Mas med at holde Baaden med Stævnen fremad. Man kan staa midt i Vandet, hvor der kun er to—tre Tommer Vand, men et Skridt længere ude er der dybt Vand, hvor man overhovedet ikke kan bunde. Alt det forstaar man saa udmærket godt, naar man har været derovre i nogen Tid. Man forstaar, at det skyldes Udskæringer af Vandet, der kommer oppe fra Ringkøbing Fjord — fra Skernaadalén, om man vil — og afskærer bogstaveligt som en Kniv Grundene i Havet. Det giver en et Indtryk af, hvad der sker. Og det er mig noget af det mest gaadefulde i denne Sag, at, naar man overhovedet vilde lade et Udvalg tumle med denne Sag ved Selvsyn, man saa ikke først og fremmest førte det til Nymindegab.

Men saa kommer det næste gaadefulde. Det er dette, at uden nogen større paaviselig Grund fremkommer der, hvad Ledgaard — saa vidt jeg kan forstaa Nordpartiets Fører — kalder en ny Plan. Det var i 1908. Da fremkom der som Resultat af dette Besøg en ny Plan, som den ærede Ordfører for Regeringspartiet (P. Th. Nielsen) ogsaa har opholdt sig ved, og hvorom jeg, hvis jeg maa bruge et bredt Udtryk, vil sige, at man ogsaa synes at have faaet Sydpartiet til at gaa paa den, idet den nemlig paa een Gang forudsatte Udløbet ved Hvide Sande, og at Udløbet Syd paa skulde blive holdt aabent. Det er for mig gaadefuldt, hvordan hele denne Vending kom, jeg havde nær sagt, saa ganske pludseligt, for alt, hvad jeg har kunnet opspore, er, at der var, hvad

skal jeg kalde det, nogle Forestillinger, nogle Ansøgninger fra nogle Fiskere, som boede ret Nord paa, men noget egentligt afgørende, som kunde bevirke, at Lovgivningsmagten saa pludselig og voldsomt svingede i denne Sag, kan jeg ikke se, der var, og jeg kan kun forstaa det, der skete, ved en Appel til det gaadefulde. Men jeg vil yderligere understrege, at jeg maa bruge dette samme Ord overfor denne Beslutning, naar jeg ser hen til, at der faktisk forelaa en Kommissionsbetænkning, som paa det indstændigste fraraadede hele den Løsning, man tog fat paa i 1908. Det er en Betænkning af 14. November 1900, som er afgiven af den Kommission af 16. Juni 1897, som tidligere har været omtalt her, og hvori der blandt andre sad Vandbygningsdirektør Otterstrøm, Kontreadmiral Bruun, Ingeniør under Vandbygningsvæsenet Hummel, Havnekaptajn Drechsel, nuværende Havnebygmester H. C. V. Møller, Kontorchef Mortensen m. fl. Jeg skal ikke opholde mig udførligt ved denne Kommission, men det var en Kommission, der havde mindst lige saa megen Autoritet som den, der i disse Dage har præsteret det omtalte meget hurtige Arbejde, og den havde i Virkeligheden om hele denne Sag 7—8 Aar i Forvejen forudsagt det, som skulde siges. Jeg skal ikke trætte Tinget med mange Bemærkninger om, hvad den havde sagt — det er der ingen Grund til —, men jeg vil dog tillade mig at oplæse nogle ganske enkelte Udtalelser, som vise, hvordan denne Kommission uden Vaklen og uden Blinken havde udtalt, at det, man fra Lovgivningsmagtens Side gjorde, den Gang man dannede Udløbet ved Hvide Sande, var det, man absolut ikke burde gøre. Kommissionen taler om Frygten for de Oversvømmelser, der til ubejlelige Tider kunne foranlediges ved Fjordvandets Stigen paa Grund af Havvandets Indtrængen, og hvordan Landbruget nu har stillet sig dertil, og saa siger den, at Landbruget, naar undtages en ganske enkelt Gang, gennem forskellige Andragender „altid og med Bette har hævdet, at et aabent Udløb til Havet ikke maatte ligge lige ud for Fjorden eller for nær denne.“ Og der, hvor Kommissionen resumerer Indholdet af hele Betænkningen, samler den med kursiveret Skrift hele sin Paastand i følgende Sætning: „Tilvejebringelsen af et aabent Udløb direkte fra Fjorden til Havet maa Kommissionen derfor af Hensyn til Landbrugets Interesser bestemt fraraade.“ Naar man kan sidde den Slags Udtalelser overhørig, har jeg kun een Mu-